

NOVA DIRECTIVA EUROPEA SOBRE CONTAMINANTES ATMOSFÉRICOS E A PROTECCIÓN DA SAÚDE

EVOLUCIÓN DA CHOIVA ÁCIDA EN GALICIA E EN EUROPA

Ramón Varela Díaz

PARA GALIZA, A REDUCIÓN DAS EMISIÓN DE CHUVIA ÁCIDA NON É UN PROBLEMA TÉCNICO SENON POLÍTICO, COMO PON DE MANIFESTO O COMPORTAMENTO DESIGUAL DAS EMPRESAS ELÉCTRICAS: XA NA DÉCADA DOS 90 ENDESA REDUCIU AS EMISIÓN NUN 95% NA SUA CENTRAL TÉRMICA DE ANDORRA (EN TERUEL, QUEIMANDO TAMEN LIGNITO), MENTRES QUE NA CENTRAL TÉRMICA DAS PONTES SÓ REDUCIU O 37%, O MÍNIMO QUE ESIXIA A CE. ASÍ, NO ANO 2001, GALIZA SUPERARÁ AS EMISIÓN DE SO₂ DE SETE PAISES DA CE: BÉLXICA, DINAMARCA, GRECIA, IRLANDA, LUXEMBURGO, HOLANDA E PORTUGAL; E NO 2010 SUPERAREMOS AS DE NOVE PAISES.

En novembro do ano 2000 o "Consello" da CE acordaba unha "Posición Común" relacionada coas limitacións de emisións a atmósfera de catro axentes contaminantes: dióxido de xofre (SO₂), óxidos de nitróxeno (NO_x), compostos orgánicos volátiles (COV) e amoníaco (NH₃).

A Directiva do Parlamento Europeo, a punto de sair, que nacerá a partir desta posición común, afectará a instalacións de combustión con potencia térmica igual ou superior a 50 MW calquera que sexa o tipo de combustíbel que utilice. A finalidade destas limitacións teñen que ver cos seguintes obxectivos:

- Redución nun 50% da extensión afectada na CE pola choiva ácida (respecto a 1990)
- Protexer a saúde humana e a vexetación, reducindo a exposición ao ozono.

En 1988 unha Directiva similar obrigou a reducir determinadas emisións procedentes de grandes instalacións de combustión. Como consecuencia, o Estado Español quedou obrigado a rebaixar a emisión de dióxido de xofre (causante de choiva ácida) nun 37%, cando noutros países como Alemaña ou Francia se rebaixaba nun 70%. Gracias a esta Directiva, na Galiza pasouse de emitir 700.000 t/ano na década dos 80 a algo mais de 400.000 t/ano no ano 2000; as Centrais Térmicas de As Pontes e Meirama acabaron por misturar lignito galego, rico en xofre, con hulla doutros países, pobre neste elemento, para pasar a cumprir o compromiso que adquirira o Estado Español ao entrar na CE.

Esta nova Directiva de limitación de emisións a aplicar para o ano 2010, volve ser un paso adiante, igual que o foi a do ano 1988, e asimismo tamén volve a quedarse raquítica no Estado Español, pois mentres algúns países da CE reducen as

suas emisións de dióxido de xofre por encima do 80% (Holanda 83.3%, Gran Bretaña, 85%, Bélxica 91.4%, Dinamarca 93%), no Estado Español a redución será do 67.5% e Galiza, para o ano de referencia 2010, seguirá emitindo máis de 200.000 t/ano, valor absoluto moi por encima das emisións de SO₂ de 9 dos Estados que forman parte da CE (Finlandia, Suecia, Portugal, Holanda, Bélxica, Dinamarca, Irlanda, Austria e Luxemburgo), e sen saber en base a qué motivo o Estado Español nese ano será o primeiro por emisión de SO₂ na CE, superando a países máis industrializados como Alemaña, Italia, Francia ou Inglaterra.

Resulta paradóxico que na Galiza teñan que vir en axuda do medio ambiente e da saúde humana as Directivas da CE, mentras o goberno autónomo e o goberno central se limitan a cumprir os mínimos esixidos desde Bruxelas. Resulta curioso que o Goberno galego copie en parte o

Sensibilidade de Galicia á choiva ácida. (Baia ed.)

modelo de aplicación de taxas de Suecia, que gravan as emisións de industrias emisoras de dióxido de xofre e óxidos de nitróxeno, e o copie mal. Este modelo en Suecia serviu para reducir en mais do 80% as emisións, mentres que en Galiza, ao impoñer unhas taxas moi baixas para as industrias, non serve para reducir as emisións e só serve para que as empresas

CADRO 1. MÁXIMOS DE EMISIÓN PREVISTOS PARA O ANO 2010 REFERENTES A SO₂, NO_x, COV e NH₃ (EN MILES DE TONELADAS)

	DIÓXIDO DE XOFRE (SO ₂)		ÓXIDOS DE NITRÓXENO (NO _x)		COMP. ORG. VOLÁTEIS (COV)		AMONIACO (NH ₃)	
	1990	2010	1990	2010	1990	2010	1990	2010
ÁUSTRIA	92.5	39	226.7	103	656	159	93.6	66
BÉLXICA	316.6	99	343.2	176	394	139	78.6	74
DINAMARCA	197.8	55	273.3	127	178	85	126.1	69
FINLANDIA	226.9	110	268.5	170	457	130	41	31
FRANCIA	1300.4	375	1590.1	810	2866	1050	700.2	780
ALEMAÑA	5256.9	520	2979.7	1051	3323	995	739.2	550
GRECIA	641.2	523	543.9	344	718	261	471.3	73
IRLANDA	177.9	42	115.7	65	197	55	126.2	116
ITALIA	2253	475	2053.3	990	2549	1159	382.9	419
LUXEMBURGO	14.3	4	23.1	11	20	9	7.5	7
HOLANDA	201.2	50	576	260	460	185	204.5	128
PORTUGAL	282.6	160	220.8	250	644	180	92.9	90
E. ESPAÑOL	2205.6	746	1257.1	847	1894	662	330.8	353
SUECIA	104.9	67	345.3	148	722	241	73.8	57
INGLATERRA	3786.8	585	2773.2	1167	2682	1200	516	297
EU-12/EU-15*	12289.2	3850	12193.8	6519	15087	6510	3583.3	3110

*As cifras para a UE corresponden en 1990 á UE-12 e no 2010 á UE-15. Fonte: Elaboración propia con datos do "Europe Environment: Statistical Compendium", e da "Posición Común 2000/C 375/02". D.O.C.E.

CADRO 2. REDUCCIÓN DE SO ₂ NA UE			
PAÍS	EMISIÓN (kt)		REDUC. %
	ANO 1980	ANO 2010	
BÉLXICA	530	99	91.4
DINAMARCA	323	55	93
ALEMAÑA	2225 (R.F.A.)	520	76.6
GRECIA	303	523	72.6
E. ESPAÑOL	2290	746	67.5
FRANCIA	1910	375	79.4
IRLANDA	99	42	57.6
ITALIA	2450	475	79.7
LUXEMBURGO	3	4	+25
HOLANDA	299	50	83.3
PORTUGAL	115	160	+39.1
INGLATERRA	3883	585	85
ÁUSTRIA	92.5 (1993)	39	57.9
FINLANDIA	226.9 (1993)	110	51.6
SUECIA	104.9 (1993)	67	36.2
GALIZA	706	229.5	67.5

Queimaduras en Eucalyptus globulus. (Baia ed.)

se xustificuen ao pagar por contaminar. Ao tempo, a administración recauda perto de 2000 millóns de pesetas, diñeiro que por outra banda non se destina para reparar os danos que estas industrias causan no ambiente. Desta forma, á industria saelle mais barato pagar que adoptar medidas anticontaminación, ao contrario do que sucede en Suecia.

A choiva ácida na Galiza está ahí, recoñezano ou non as empresas e o propio goberno autónomo. Problemas de perda de froita; diminución do crecemento forestal; cultivos afectados con queimaduras e perda de folla anticipada; debi-

litamento das plantas e maior sensibilidade ao ataque de pragas de fungos e insectos; presenza de metais pesados no solo e auga subterránea; aumento de acidificación en augas subterráneas; presenza e acumulación de metais en ecosistemas tan productivos como as Rías; problemas de corrosión nos materiais, pinturas...; alteración dos monumentos, etc.

Pechar os ollos a realidade e facer cumprir as raquíticas e laxas no tempo Directivas Europeas non é Gobernar un país, non é camiñar cara un desenvolvemento sostido no que se teña en conta o medio ambiente e a saúde humana, é uni-

camente favorecer a unhas empresas eléctricas que cada ano presentan beneficios netos triples ou cuádruples do que costaría solucionar o problema definitivamente, adoptando as medidas técnicas mais modernas.

Se alguén non está convencido de que o problema non é técnico senon político, que busque a explicación de por qué na Central Térmica de Andorra en Teruel (queimando tamen lignito) xa na década dos 90 reduciron as emisións nun 95%, e a mesma empresa Enesa só quixo reducir na Central Térmica das Pontes na Galiza o 37%, o mínimo que esixía a CE.

Aquagest

"Calidade da auga e do medio ambiente"

Traballamos día a día en Galicia, dende fai máis de 25 anos, cos mellores recursos humanos e tecnoloxía punta para dispor de auga boa e suficiente, aproveitándoa ó máximo e devolvendoa á natureza limpa e útil

A XESTIÓN DAS AUGAS É O NOSO LABOR

